

İstanbul, 06.06.2022

DUYURU 557

Konu: Temmuz ayı başında e-irsaliye uygulamasına geçmek zorunda olan mükellefler, yevmiye defteri kapanış tasdiki, Ar-Ge veya tasarım merkezi ile bölge dışında geçirilen sürelerde gelir vergisi stopaj teşviki uygulaması ve internet ortamında yayımlanan ilanlara yönelik bazı bilgilerin alınmasına ilişkin usul ve esaslar hk.

1. Temmuz Ayı Başında e-İrsaliye Uygulamasına Geçmek Zorunda olan Mükellefler

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:509) uyarınca, brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 2021 veya müteakip hesap dönemlerinde 10 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin müteakip hesap döneminin yedinci ayı başından itibaren e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini ,bu Tebliğde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan e-İrsaliye olarak almaları zorunludur.

Söz konusu düzenlemeye göre 2021 yılında brüt satışları toplamı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin 01.07.2022 tarihinden itibaren e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri gerekmektedir. Kapsama giren mükelleflerin cezalı duruma düşmemeleri için gerekli hazırlıklara bir an önce başlamalarında fayda bulunmaktadır.

Tebliğ uyarınca Tebliğ konu e-Belge uygulamalarına dâhil olan mükellefler, uygulamaya dâhil oldukları tarihin içinde bulunduğu ayın (e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamaları için 7 nci günün) sonuna kadar, söz konusu belgeleri kâğıt ortamda da düzenleyebilirler. Ancak aynı işlem için e-Belge veya kâğıt ortamdaki belgelerinden sadece birinin düzenlenmesi gerekmektedir. e-Belge uygulamalarına dahil olunan tarihin ait olduğu ayın sonundan (e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamaları için 7 nci günden) itibaren, belgelerin e-Belge olarak düzenlenmesi zorunlu olup, kâğıt ortamda belge düzenlenmesi halinde Kanunda yazılı cezalar tatbik edilir.

2. Yevmiye Defteri Kapanış Onayı

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun kapanış tasdikleri ile ilgili 64. maddesinin üçüncü fıkrasının dördüncü cümlesi uyarınca “Yevmiye defterinin kapanış onayı, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin (Ltd. Şti.’ler için müdürler kurulu karar defterinin) kapanış onayı ise izleyen faaliyet döneminin birinci ayının sonuna kadar notere yaptırılır.”

Bu düzenleme uyarınca hesap dönemi takvim yılı olan işletmeler, 30.06.2022 tarihine kadar 2021 yılı yevmiye defterlerinin kapanış onayını notere yaptırmalıdır.

Türk Ticaret Kanununun 562/1-c bendine göre; 64’üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gerekli onayları yaptırmayanların 2022 yılı için 13.949 TL idari para cezasıyla cezalandırılması gerekmektedir.

Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması hâlinde yevmiye defterinin kapanışında noter onayı aranmamaktadır.

3. Ar-Ge veya Tasarım Merkezi İle Teknoloji Geliştirme Bölgesi Dışında Geçirilen Sürelerde Gelir Vergisi Stopaj Teşviki Uygulaması

27.05.2022 Tarih ve 31848 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği (Seri No: 9) ile Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinde gelir vergisi stopaj teşvikine yönelik olarak 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 20 nci ve 28 inci maddeleri ile yapılan değişikliklerin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Tebliğde öne çıkan hususlar aşağıda belirtilmiştir.

(1) Gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında, Ar-Ge veya tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu merkezler veya bölgeler dışında geçirilen süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir. Cumhurbaşkanına, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı, belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda, yüzde yetmiş beşe kadar artırma veya tekrar kanuni oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

(2) 17/10/2021 tarihli ve 31631 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16/10/2021 tarihli ve 4625 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Ar-Ge veya tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde çalışan personelin, 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve gelir vergisi stopajı teşvikine konu edilen toplam çalışma sürelerine uygulanmak üzere söz konusu bölge ve merkezler dışında geçirdikleri süreler bakımından yüzde yirmi olarak belirlenen oranın, 31/12/2022 tarihine kadar yüzde elli olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

(3) Yüzde elli oranının geçerli olduğu dönemlerde Ar-Ge, tasarım veya destek personelinin, çalışma süresinin yarısını merkez veya bölge içinde, yarısını merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmiş olması durumunda, bu personele ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

(4) Ar-Ge, tasarım veya destek personelinin, çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge içinde çalışarak geçirmiş olması durumunda, bu personele ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir. Bu personelin merkez veya bölge içi çalışması nedeniyle, çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge dışında geçirmiş olan diğer bir Ar-Ge, tasarım veya destek personeline ödenen ücretin tamamı da teşvike konu edilebilecektir.

(5) Yüzde elli oran uygulaması, merkez veya bölge içinde çalışılan süreye isabet eden süre kadar merkez veya bölge dışında gerçekleştirilen çalışma sürelerini de teşvik kapsamına almaktadır.

(6) Tam zamanlı olarak merkezde çalışan bir personelin, hak kazanılmış hafta tatili veya hafta sonları çalışılmayan işletmelerde hafta sonları ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerinde çalışmaması ve yıllık ücretli iznini kullanması durumunda bu süreler isabet eden ücretler de teşvik kapsamındadır.

(7) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası ve 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında;

- Ar-Ge veya tasarım merkezleri ile bölge alanı dışında gerçekleştirilmesi uygun bulunan zorunlu faaliyetlere ilişkin süreler,

- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile bölgede yer alan işletmelerde çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere merkez veya bölge dışında geçirdiği süreler (aylık ders saati kadar),

- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan doktora mezunu personel tarafından, üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında haftalık 8 saati aşmamak kaydıyla ders verilmesi suretiyle geçirilen süreler,

- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan Ar-Ge ve tasarım personeli tarafından, teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere haftalık 8 saati aşmamak kaydıyla mentorluk yapılması suretiyle geçirilen süreler,

teşvik kapsamında olduğundan, merkez ve bölge dışında çalışılan %50’lik sürenin hesabında bu süreler de merkezde veya bölgede geçirilen süre olarak kabul edilecektir.

(8) Teşvik aylık bazda uygulandığından merkez veya bölge içinde ve dışında geçirilen sürelerin hesabında haftalık 45 saati geçmeyecek şekilde aylık çalışma süreleri dikkate alınacaktır. İlgili aylarda çalışılan iş günü sayısı ve günlük çalışma saatine göre hesaplamalar değişebilir. Yine, aylar itibarıyla teşvik kapsamındaki ücret tutarları ve ücretleri teşvike konu edilen personel de değişebilir. Merkezde veya bölgede çalışan personelin Ar-Ge, tasarım veya destek personeli olması, merkez veya bölge içinde veya dışında çalışılan sürenin veya merkezde veya bölgede çalışan personel sayısının hesabını etkilemeyecektir.

(9) Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin her birinin çalışma süresinin yarısını merkezde veya bölgede geçirmesi veya toplam personelin yarısının çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede geçirmesi durumlarında, tüm personele ödenen ücretler teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

(10) Ar-Ge, tasarım ve destek personeli tarafından toplamda merkezde veya bölgede çalışılması gereken sürenin yarısının merkezde veya bölgede çalışılarak geçirilmesi durumunda, hangi personelin ne kadar süre çalıştığına bakılmaksızın tüm personele ödenen ücretlerin teşvik kapsamında değerlendirilmesi mümkündür.

(11) Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin toplam çalışma süresinin yarısından daha az bir oranda merkezde veya bölgede çalıştığı veya toplam Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin yarısından azının çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede çalışarak geçirdiği durumlarda, merkezde veya bölgede çalışılan süre dikkate alınmak suretiyle, merkez veya bölge dışında çalışılan sürelerden ücretine teşvik uygulanacak personel işverence belirlenecektir.

(12) Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin tamamının merkez veya bölge dışında çalışması ve merkez veya bölgede çalışan personel bulunmaması durumunda hiçbir personel teşvik kapsamında değerlendirilmeyecektir.

(13) Teşvikten fazladan faydalandığı durumlarda, fazladan faydalanılan teşvik tutarları işverenden vergi ziyayı cezası ve gecikme faiziyle birlikte tahsil edilir.

Tebliğdeki örnekleri incelemek için [tıklayınız](#).

4. İnternet Ortamında Yayımlanan İlanlara Yönelik Bazı Bilgilerin Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar

31.05.2021 Tarih ve 31852 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 538) ile internet ortamında yayımlanan ilanlara yönelik bazı bilgilerin alınmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Tebliğde öne çıkan hususlar aşağıda belirtilmiştir.

Sürekli bilgi verme zorunluluğu getirilenler ve bildirilecek bilgiler

(1) Taşınır ve taşınmazlar ile mal ve hizmetlerin alınması, satılması veya kiralanmasının temin edilmesine yönelik olarak verilen ilanların yayımlanmasına aracılık eden aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılar takvim yılının birer aylık süreleri içerisinde gerçekleştirmiş oldukları söz konusu işlemlere ilişkin olarak;

a) Verilen hizmetin sağlandığı internet adres veya adreslerini,

b) Hizmet verilen gerçek ya da tüzel kişilere ait ad soyad/unvan, TCKN/YKN/VKN bilgileri ile işyeri adres bilgilerini,

c) Hizmet verilenler adına gerçekleştirilen taşınır, taşınmaz, mal ve hizmet satış/kiralama işlemlerine ilişkin her bir tahsilat veya satış işlemi tutarı ve tarihi ile tahsil edilen tutarların aracılık hizmeti verilenlere ödenmesine ilişkin banka hesap bilgilerini,

ç) Başkanlık tarafından belirlenecek diğer bilgileri,

elektronik ortamda bu Tebliğde açıklanan yöntemle Başkanlık sistemlerine bildirmek zorundadır.

(2) Yukarıda sayılanların, ödemelere ilişkin olarak satıcının/kiralayanın ticari temsilcisi olması sebebiyle ödemeye aracılık etmesi veya ödeme hizmetini bir dış hizmet olarak banka veya ödeme kuruluşundan alması bilgi verme yükümlülüğünü etkilemeyecektir.

(3) Aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılar üzerinden ilan verenler, verdikleri ilanlara yönelik olarak söz konusu sağlayıcıların bu madde kapsamında Başkanlığa bildirmek zorunda olduğu bilgileri bunlara vermek zorundadırlar. Verilen ilanın konusu olan taşınır, taşınmaz, mal veya hizmetlerin mülkiyetinin ilan veren dışındaki bir gerçek veya tüzel kişiye ait olması durumunda, mülkiyet sahibine ilişkin bilgilerin de aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılara bildirilmesi zorunludur.

(4) Aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılar kendilerine üçüncü fıkra kapsamında bildirimde bulunmayan ilan verenlere ilişkin bilgileri bu Tebliğde belirtilen yöntemle Başkanlığa bildirecektir.

Verilecek bilgilere ilişkin format ve bilgi verme dönemi

(1) Sürekli bilgi verme yükümlülüğü getirilenlerin bildirmesi gereken bilgilere ilişkin veri format ve standardı Başkanlık tarafından BTRANS aracılığıyla duyurulacak ve bilgiler bu Sistem üzerinden Başkanlığa bildirilecektir.

(2) Bu Tebliğ kapsamında bildirilmesi zorunlu olan bilgiler Başkanlığa aylık olarak bildirilecektir. Bir aya ait bilgilerin, takip eden ayın son günü saat 23.59'a kadar bildirilmesi zorunludur.

(3) Başkanlık, bildirilmesi zorunlu olan bilgilerin kapsam ve içeriğinin belirlenmesinde yetkili olup, bunlar ile bunlara ilişkin veri format ve standardında yapılacak değişiklikler BTRANS aracılığıyla duyurulacaktır.

Sorumluluk ve ceza uygulaması

(1) İlan verenler, aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcıların bu Tebliğ kapsamında bildirmek zorunda oldukları bilgileri bunlara temin etmek zorunda olduğu gibi bu bilgilerin doğruluğundan da sorumludurlar.

(2) Aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılar ilan verenlerin bu Tebliğ gereğince temin etmeleri gereken bilgilerin kendilerine bildirilebilmesi için gerekli olan koşulları yerine getirmek zorundadır.

(3) Aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılar BTRANS aracılığıyla bildirdikleri bilgilerin doğruluğundan sorumlu oldukları gibi bu bilgileri Başkanlığın belirlemiş olduğu format, standart ve bildirim yöntemine uygun olarak bildirmek zorundadırlar.

(4) Başkanlıkça belirlenen format, standart ve bildirim yöntemi haricinde bildirilen bilgiler kabul edilmeyecek ve bildirim yapılmamış sayılacaktır.

(5) Bilgi verme zorunluluğu getirilenler, Başkanlık sistemine bildirmekle yükümlü oldukları bilgileri 213 sayılı Kanunun defter, kayıt ve belgeler için öngördüğü muhafaza süreleri içerisinde elektronik ortamda saklamak ve istenildiğinde elektronik araçlar ve ortamlar vasıtası ile ibraz etmekle yükümlüdürler.

(6) Bu Tebliğde yapılan düzenlemeler kapsamında bildirilmesi gereken bilgileri bildirmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunanlar ile bu Tebliğle getirilen zorunluluklara uymayanlar hakkında 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri tatbik olunur.

Diğer hususlar

(1) Aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcıların ilk kez bildirim yapılacak tarihten önce BTRANS'ın kullanımına ilişkin başvurularını tamamlamaları gerekmektedir.

(2) Aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılar tarafından, bu Tebliğ ile bildirilmesi zorunlu olan bilgilere yayımlanacak ilanlarda yer verilmesi zorunlu olmayıp, zorunluluk bu bilgilerin Başkanlığa bildirilmesine yöneliktir.

(3) Başkanlık, bu Tebliğde yer alan süreleri uzatmaya, bilgi verme dönemini bildirecek bilgiler ve/veya mükellef grupları itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı belirlemeye ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

İlk bildirim yapılması

(1) Bu Tebliğ kapsamında sürekli bilgi verme yükümlülüğü getirilenler, ilk bildirimlerini ilk kez 2022 Haziran ayında verilen ilanlara ilişkin olarak 1/8/2022 tarihine (31/7/2022 tarihinin hafta sonuna isabet etmesi nedeniyle) kadar Başkanlığa yapmak zorundadır. Bu Tebliğ kapsamında sürekli bilgi verme yükümlülüğü getirilenlerin, söz konusu ilanların bu Tebliğ uyarınca bildirilmesi zorunlu olan bilgileri içerecek şekilde alınması için gerekli olan teknik çalışmaları en kısa sürede tamamlamaları gerekmektedir. Bahse konu ilanların mezkûr düzenlemeler kapsamında bildirim konu edilebilmesi için ilan verenler tarafından ilanlara ilişkin ilave bilgi verilmesinin gerekmesi halinde bu durum ilan verenlere uygun yöntemlerle duyurulacak ve bu duyuruya rağmen bildirilmesi zorunlu olan bilgilerini tamamlamayanlar Başkanlığa bildirilecektir. 2022 Temmuz ve sonraki aylara ilişkin bildirimler Tebliğin 5 inci maddesinde yapılan açıklamalar uyarınca yapılacaktır.

(2) Bu Tebliğ kapsamında sürekli bilgi verme yükümlülüğü getirilenlerin bu Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla yayında olan ilanlar ile bu Tebliğin yayımlandığı tarihten 31/5/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilk kez verilen ilanlara (bunlardan bu Tebliğin yayımlandığı tarihten 31/5/2022 tarihine kadar yayından kaldırılanlar ile 2022 Haziran ayında yayını devam eden veya yayından kaldırılanlar dâhil) ilişkin bildirim 31/8/2022 tarihine kadar yapmaları gerekmektedir. Bu bildirim yapılabilmesi için ilan verenler tarafından ilanlara ilişkin ilave bilgi verilmesinin gerekmesi halinde bu durum ilan verenlere uygun yöntemlerle duyurulacak ve bu duyuruya rağmen bildirilmesi zorunlu olan bilgilerini tamamlamayanlar Başkanlığa bildirilecektir.

Durum bilgilerinize sunulur.

Saygı ile,
ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.